

1 אומרת הגמרא: **מְקַלָּל** – מתוך דבריהם של אביו ורובא יש ללמוד,
2 **דְּתַרְוֵיהֵּוּ סְבִירָא לָהּוּ** – ששניהם סוברים ש**שׁוּמְמָא דְּחַוְיָהּ הִיא**
3 **בְּקֶרְבַּן צְבוּר**, כלומר, דין זה שקרבן ציבור קרב בטומאה כאשר רוב
4 הציבור נטמא, אין זה משום שהטומאה הותרה לגמרי באופן זה,
5 אלא נדחית היא בקושי, מפני מצות הקרבת הקרבן.

6 הגמרא חוזרת לדברי עולא שאמר 'ביאה במקצת שמה ביאה/
7 ומנסה לסייע לדבריו מבריייתא: **לִימָא מְסִייעָ לִיהּ** – האם נאמר שיש
8 ראייה מהבריייתא לדברי עולא, שכן שנינו בה, **כָּל הַסְּמִיכָתוֹת** על
9 הקרבנות ו-שבעל הקרבן סומך את ידו על ראש הבהמה קודם
10 השחיטה **וְשָׁחֵוּ שֵׁם** – במקדש, **קִוְרָא עֲלֵיהֶן אֲנִי** – נאמר בהם הדין
11 **תְּכַף לְסְמִיכָה שְׁחִיטָה**, כלומר שהשחיטה צריכה להיות מיד לאחר
12 הסמיכה בלי הפסק, **חַוִּיז מוּזוּ** – מסמיכת אשם מצורע, **שְׁחִיטָהּ**
13 נעשית **בְּשַׁעַר נִקְנוֹר**, ואחר הסמיכה היו מכניסים את הקרבן לעזרה
14 ושוחטים אותו וזוהי הפסק ביניהם, **לפי שאין המצורע יכול ליכנס**
15 **לְשֵׁם** – לעזרה כדי לסמוך, **עַד שְׁמִיזוּ עֲלָיו מְדָם הַטָּאָתוֹ וּמְדָם**
16 **אֲשָׁמוֹ**. מסיימת הגמרא את הראייה: **וְאִי אִמְרַת** – ואם תאמר שבִּיאָה
17 **בְּמִקְצַת לֹא שָׁמָּה בִּיאָה**, מדוע באשם מצורע אי אפשר לקיים את
18 הדין של תיכף לסמיכה שחיטה, **לְעֵינַיִל יְדִיהּ וְלְסְמוּךְ** – הרי יכול
19 המצורע להכניס ידיו לעזרה ולסמוך על הקרבן וישחטוהו שם מיד.

20 דוחה הגמרא את הראייה: **אֲמַר רַב יוֹסֵף**, **הָא מְנִי** – ברייתא זו כדעת
21 מי היא, **כְּרַבִּי יוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה הִיא**, **דְּאֲמַר**, **מְרַחֵק צְפוֹן**, כלומר,
22 צפון העזרה הכשר לשחיטת קדשי קדשים, רחוק מן הפתח עשרים
23 ושתים אמה. ואשם מצורע, נחשב ל'קדשי קדשים' ששחיטתם בעזרה
24 בצד צפון, ולדעת רבי יוסי ברבי יהודה, המקום הכשר לשחיטתם
25 הוא רק מה שכנגד המזבח, עד כותל העזרה שבצד צפון, וקצה
26 המזבח לצד מזרח רחוק עשרים ושתים אמה מפתח העזרה המזרחי,
27 והיינו שער נקנור. ולכן אף אם יכניס המצורע ידיו לעזרה ויסמוך,
28 יוצרכו להוליך את האשם מבסמוך לשער ניקנור עד לצפון למזבח,
29 ויהיה הפסק בין הסמיכה לשחיטה. ואם כן, אין ראייה שביאה במקצת
30 שמה ביאה.

31 שואלת הגמרא: אם הטעם שאי אפשר לשחוט במקום הסמיכה הוא
32 משום שצריך לשחוט כנגד המזבח, **וְלִיעֲבַד פִּישְׁשֵׁשׁ** – הרי אפשר
33 לעשות פתח קטן בכותל העזרה הצפוני כנגד המזבח, כדי שיכניס
34 המצורע ידיו לסמוך על אשמו, ובעל כרחך הטעם שלא עשו כן הוא
35 משום שביאה במקצת שמה ביאה ואין המצורע יכול להכניס את ידיו
36 כלל. משיבה הגמרא: **אֲבִי וְרַבָּא דְּאֲמְרֵי תְּרוּוּיָהּוּ** – אמרו שניהם
37 ליישב קושיא זו, אי אפשר לעשות פתח בעזרה במקום שלא נמסר
38 מה' לעשות בו פתח, משום שאמר דוד המלך **(דה"א א' כח יט)** **הַכֹּל**
39 **בְּקֶתֶב מִיַּד ה' עָלַי הַשְּׂפִיל (את) כָּל מְלֹאכֶת הַתְּבָנִית**, כלומר,
40 פתחי העזרה, מדותיה ובנין הבית, הכל נמסר מיד ה' ואי אפשר
41 לשנות מכפי שנמסר.

42 הגמרא דוחה את הראייה בדרך אחרת: **אִיכָא דְּאֲמְרֵי**, **כך אֲמַר רַב**

43 **יוֹסֵף** לדחות את הראייה, אף שביאה במקצת אינה נחשבת לביאה,
44 והלכה כרבי שכל צד צפון שבעזרה כשר לשחיטת קדשי קדשים,
45 מכל מקום אי אפשר שהמצורע יעמוד בפתח ויכניס ידיו ויסמוך,
46 משום ש**כָּל הַסְּמִיכָה**, **רֹאשׁוֹ וְרִוְבוֹ מְכַנְּסִים** – הסומך צריך להכניס את
47 ראשו ורוב גופו כדי לסמוך, **מֵאִי מְעַמָּא**, **לפי שסמיכה בכל כחו**
48 **בְּעֵינָיו** – צריך לעשותה בכל כוחו ולא ניתן לעשותה אלא אם כן
49 מכניס רוב גופו לעזרה, **הַלְּבָבָא לֹא אֲפִשֵׁר**.

50 הגמרא חוזרת לבאר את דברי הבריייתא שבאשם מצורע אי אפשר
51 לקיים 'תכף לסמיכה שחיטה', ומבררת: **מֵאִי קְסָבַר** – מה סובר התנא
52 שאמר כן, **אִי קְסָבַר שְׁחִיב סְמִיכַת אֲשָׁם מְצוּרַע הִיא מְדֹאֲרֵייתָא**,
53 **וכן סובר שגם דין 'תכף לסמיכה שחיטה', הוא דֹּאֲרֵייתָא**, למה
54 המצורע סומך מחוץ לעזרה, **לְעֵזוּל וְלְסְמוּךְ לְהֵרָא** – יכנס לעזרה
55 ויסמוך כדרכו, **דְּרַחֲמֵנָא אֲמַר** – שהרי כך ציותה התורה.

56 מבאר הגמרא: **אֲמַר רַב אֲדָא בְּרַ מִתְנָה**, אמנם תנא זה סובר
57 שסמיכת אשם מצורע דאורייתא, ותכף לסמיכה שחיטה דאורייתא,
58 ומן התורה המצורע צריך להכנס לעזרה ולסמוך, אבל חכמים אסרו
59 עליו להכנס, **גְּזִירָה שְׁמָא יְרַבָּה בְּפִסְעוֹת** יותר מכפי הצורך, ויתחייב
60 כרת.

61 הגמרא מביאה ביאור נוסף: **אִיכָא דְּאֲמְרֵי**, **כך אֲמַר רַב אֲדָא בְּרַ**
62 **מִתְנָה**, תנא זה סובר ש**סְמִיכַת אֲשָׁם מְצוּרַע דְּאֲוִרֵיתָא**, **וְתִכְפָּה**
63 **לְסְמִיכָה שְׁחִיטָה' לֹא דְּאֲוִרֵיתָא**, וכיון שמן התורה אפשר לסמוך
64 מחוץ לעזרה ואחר כך להכניס את הבהמה לעזרה ולשחוט, אם כן
65 אף שהתורה ציותה על המצורע לסמוך, אין מזה ראייה שהתורה
66 התירה לו להכנס לעזרה.

67 מקשה הגמרא על ביאור זה מבריייתא: **מִיְתִיבִי** – יש להקשות ממה
68 ששנינו בבריייתא, נאמר בתורה (ויקרא ד') **וְיָסְמִךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֶלְהּ**,
69 ואחרי כן בסמוך נאמר (שם א ד') **וְשָׁחֵט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי ה'**, וכתבה
70 התורה שני דינים אלו בסמיכות, כדי ללמוד בהיקש, **מָה סְמִיכָה**
71 **כשרה רק בְּטְהוֹרִין**, **אִף שְׁחִיטָה כשרה רק בְּטְהוֹרִין**. **וְאִי אִמְרַת** –
72 ואם אתה אומר שדין תכף לסמיכה שחיטה הוא **לֹא** – אינו
73 מְדֹאֲרֵייתָא, אם כן **בְּטְמֵאִין נְמִי מְשַׁבְּחַת לָהּ** – בטמאים גם יתכן
74 למצוא סמיכה, שהרי הדין שסמיכה אינה כשרה אלא בטהורים,
75 נלמד ממה שכתוב בשחיטה 'לפני ה' כלומר בעזרה, ואי אפשר
76 שהסמיכה תהיה מחוץ לעזרה, שהרי תכף לסמיכה שחיטה, ולכן יש
77 צורך שיכנס הסומך לפניו, וטמאים שאינם יכולים להכנס לעזרה
78 אינם סומכים, אבל אם דין זה אינו אלא מדרבנן, אם כן מניין שטמאים
79 אינם כשרים לסמוך, הרי יכול הטמא לסמוך מחוץ לעזרה, והטהור
80 יכניס את הקרבן וישחוט.

81 מתרצת הגמרא: **אֲלֵא אִיפְוָה** – יש ליישב להיפך, שהתנא סובר
82 ש**סְמִיכַת אֲשָׁם מְצוּרַע לֹא דְּאֲוִרֵיתָא**, אלא מדרבנן, **וְתִכְפָּה**
83 **לְסְמִיכָה שְׁחִיטָה' דְּאֲוִרֵיתָא**, וכיון שהסמיכה עצמה היא רק
84 מדרבנן, לא הותר למצורע האיטור להכנס לעזרה.

32 ל'טוּמְאָתוֹ' 'טוּמְאָתוֹ' מִבֵּיאת מִקֹּדֶשׁ, שְׁנאמֵר בְּעוֹנְשׁוֹ שֶׁל טִמְא
 33 שאוּכַל קוֹדֵשׁ (ויקרא ז) 'וְהִנֵּפֵשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל בְּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
 34 לָהּ: וְטִמְאָתוֹ עֲלֵיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמְמִיהָ, וְנאמֵר בְּעוֹנְשׁוֹ שֶׁל
 35 טִמְא שְׁנכֵס לִמְקֹדֶשׁ (במדבר יט ג) 'אֵת מִשְׁכַּן ה' טִמְא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
 36 הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי מִי נָדָה לֹא זָרַק עֲלָיו טִמְא יִהְיֶה עוֹד טִמְאָתוֹ בּוֹ'.
 37 מָה – כֵּשֶׁם שְׁלֵחָלָן, בְּבִיאת טִמְא לִמְקֹדֶשׁ, מִצִּאֲנוּ שֶׁהַכְּתוּב עֲנֵשׁ
 38 וְהִזְהִיר – ואִיסוּרוֹ מִפּוֹרֵשׁ בִּפְסוּק, 'וְלֹא יִטְמְאוּ אֶת מַחְנֵיהֶם' (במדבר ה
 39 א, אַף כֵּן, בְּטִמְא שאֵכַל קוֹדֵשׁ, יֵשׁ לְלַמּוֹד בְּגוֹזֵרָה שׁוֹה שֶׁהַכְּתוּב
 40 עֲנֵשׁ וְהִזְהִיר. וְעַל כָּל פְּנִים מְבואֵר בְּמִמְרָא זֶה שֶׁרִישׁ לְקִישׁ הוֹצֵרֶךְ
 41 לְלַמּוֹד מִהַפְּסוּק 'בְּכָל קוֹדֵשׁ לֹא תִגַּע' אִיסוּר לְטִמְא שאוּכַל בְּשֶׁר
 42 קוֹדֵשׁ, וְאֵם כֵּן אִיךְ לֹמַד מִמֶּנּוּ גַם אִיסוּר לְטִמְא שְׁנִגַּע בְּקוֹדֵשׁ.
 43 מִתְרַצֵּת הַגְּמָרָא: אֲבָן יֵשׁ לְלַמּוֹד מִפְּסוּק זֶה אֵת שְׁנֵי הַדְּבָרִים, אִיסוּר
 44 לְטִמְא שְׁנִגַּע בְּקוֹדֵשׁ, לֹמְדִים מִדְּאִפְקָה רְחִמְנָא בְּלִשׁוֹן נְגִיעָה –
 45 מִכֶּךָ שֶׁהַכְּתוּב הוֹצִיא אֵת הָאִיסוּר בְּלִשׁוֹן נְגִיעָה כְּכַתוּב 'בְּכָל קוֹדֵשׁ
 46 לֹא תִגַּע', ואִילוּ אֲזַהֲרָה לְאוֹכֵל בְּשֶׁר קוֹדֵשׁ בְּטוֹמְאָה לֹמְדִים
 47 מִדְּאִיתְקַשׁ קוֹדֵשׁ לְמִקְדָּשׁ – מִכֶּךָ שֶׁהוֹקֵשׁ בְּשֶׁר קוֹדֵשׁ לְבִיאת מִקְדָּשׁ
 48 כְּכַתוּב 'בְּכָל קֹדֶשׁ לֹא תִגַּע וְאֵל הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֵא', וִישׁ לְלַמּוֹד מִכֶּךָ,
 49 שְׁעִיקָר הַפְּסוּק נִאמֵר עַל הָאוֹכֵל בְּשֶׁר קוֹדֵשׁ וְלֹא עַל הַנוֹגַע, שְׁכֵמוֹ
 50 שְׁבִיבִיאת מִקְדָּשׁ הַמוֹחֲכֵר בִּפְסוּק יֵשׁ עוֹנֵשׁ כֵּרֵת, גַּם מִה שְׁכַתוּב לְגַבֵּי
 51 קוֹדֵשׁ הוּא דְבַר שֵׁשׁ בּו עוֹנֵשׁ כֵּרֵת, וְהִרִי טִמְא הַנוֹגַע בְּקוֹדֵשׁ אִינוֹ
 52 עוֹנֵשׁ כֵּרֵת, אֲלֵא רַק טִמְא שאוּכַל קוֹדֵשׁ, וְמוֹכַח שֶׁהַפְּסוּק עוֹסֵק אֵף
 53 בְּטִמְא שאֵכַל קוֹדֵשׁ.
 54 הַגְּמָרָא מְבִיאָה בְּרִייתָא כְּדַבְּרֵי רִישׁ לְקִישׁ: תִּנְיָא בְּנוֹתִיה דְּרִישׁ לְקִישׁ
 55 – שְׁנִינּוּ בְּרִייתָא כְּדַבְּרֵי רִישׁ לְקִישׁ, שְׁמִקוֹר הָאִיסוּר לְטִמְא שאוּכַל
 56 קוֹדֵשׁ הוּא מִפְּסוּק זֶה, נִאמֵר בְּתוֹרָה 'בְּכָל קוֹדֵשׁ לֹא תִגַּע', לְמַדְנּוּ
 57 מִכֵּאן אֲזַהֲרָה לְאוֹכֵל בְּשֶׁר קוֹדֵשׁ בְּטוֹמְאָה. שׁוֹאֵלֵת הַבְּרִייתָא: אֵתָּה
 58 אוֹמֵר שֶׁפְּסוּק זֶה הוּא אֲזַהֲרָה לְאוֹכֵל בְּשֶׁר קוֹדֵשׁ בְּטוֹמְאָה, אוֹ אִינוֹ
 59 – שְׁמָא אִין זֶה אֵלָּא אִיסוּר לְנוֹגַע בְּקוֹדֵשׁ בְּטוֹמְאָה הַגּוֹף. מְשִׁיבָה
 60 הַבְּרִייתָא: תִּלְמוּד לֹמֵר 'בְּכָל קוֹדֵשׁ לֹא תִגַּע וְאֵל הַמִּקְדָּשׁ לֹא
 61 תָבֵא', מְקִישׁ קוֹדֵשׁ לְמִקְדָּשׁ מָה – כֵּשֶׁם שֶׁהַאֲזַהֲרָה לְגַבֵּי בִיאת
 62 מִקְדָּשׁ שֶׁבִּפְסוּק זֶה, הוּא דְּבַר שֵׁשׁ בּו

1 לעֵיל (ב) הַבִּיאה הַגְּמָרָא אֵת דְּבַרֵי עוֹלָא בְּשֵׁם רִישׁ לְקִישׁ שְׁבִיאה
 2 בְּמִקְצַת שְׁמָה בִיאה, וְהַקְּשָׁתָה עַל דְּבַרֵי מְדַבְּרֵי הַבְּרִייתָא, שְׁמִצּוֹרַע
 3 שְׁחַל שְׁמִינֵי שְׁלו בְּעַרְב פֶּסַח וְרֵאָה קְרִי, נִכְנַס לְהַר הַבֵּית לַעֲשׂוֹת סֹדֵר
 4 טְהוֹרָתוֹ, מְשׁוּם שְׁמוּטֵב שִׁיבֹא עֲשֵׂה שֶׁל פֶּסַח שִׁישׁ בּו כֵּרֵת וִידַחָה עֲשֵׂה
 5 שֶׁל טִמְא לְצִאת מִהַר הַבֵּית שְׁאִין בּו כֵּרֵת. וְאֵם בִּיאה בְּמִקְצַת שְׁמָה
 6 בִיאה, הִרִי כִשְׁמִכְנִיסֵי יָדָיו לְעוֹזְרָה לְמַתָּן בְּהוֹנָתָה, יֵשׁ בּו כֵּרֵת, וְאִיךְ
 7 עֲשֵׂה שֶׁל פֶּסַח דּוּחָה אוֹתוֹ, וְתִרְיֵךְ עוֹלָא אֵת דְּבַרֵי.
 8 הַגְּמָרָא כֵּאֵן מִתְרַצֵּת אֵת דְּבַרֵי רִישׁ לְקִישׁ בְּאוֹפֵן אַחֵר: רְבִינָא אָמַר,
 9 מַה שְׁאֵמֵר עוֹלָא בְּשֵׁם רִישׁ לְקִישׁ שְׁבִיאה בְּמִקְצַת שְׁמָה בִיאה, רַק
 10 לְעִנְיָן חִיּוּב מַלְקוֹת אִיתְמַר, אֲבָל אִין בִּיאה בְּמִקְצַת נַחֲשֶׁבֶת כְּבִיאת
 11 כּוֹלו לְעַנְן חִיּוּב כֵּרֵת, וְמִמִּילָא אִין לְהַקְּשׁוֹת עַל דְּבַרֵי מִהַבְּרִייתָא
 12 שְׁמִשְׁתַּמַּע מִמֶּנָּה שְׁאִינוֹ חִיּוּב כֵּרֵת.
 13 הַגְּמָרָא מְבִיאָה תִירוּץ אַחֵר לְדְבַרֵי רִישׁ לְקִישׁ: כִּי אֵתָּה – כִּשְׁבֵא רְבִין
 14 מֵאֵרִיךְ יִשְׂרָאֵל לְבַבֵל אָמַר בְּשֵׁם רְבִי אַבְהוֹ, שְׁרִישׁ לְקִישׁ לֹא לְמַד
 15 מִפְּסוּק זֶה דִּין בִּיאת מִקְדָּשׁ כָּלל, אֲלֵא רַק לְעִנְיָן חִיּוּב מַלְקוֹת בְּטִמְא
 16 שְׁנִגַּע בְּקוֹדֵשׁ אִיתְמַר – נִאמְרוּ דְבַרֵי. דְּאִיתְמַר – שְׁכֶךְ נִאמֵר בְּבֵית
 17 הַמִּדְרָשׁ, טִמְא שְׁנִגַּע בְּקוֹדֵשׁ, רִישׁ לְקִישׁ אָמַר לֹקְהָ, רְבִי יוֹחָנָן אָמַר
 18 אִינוֹ לֹקְהָ. וְטַעַם מַחְלוּקְתָם, רִישׁ לְקִישׁ אָמַר לֹקְהָ, מְשׁוּם שְׁנִאמֵר
 19 (ויקרא יב ד) בְּדִין טוֹמְאָתָה יוֹלַדְתָּ, 'בְּכָל קֹדֶשׁ לֹא תִגַּע וְאֵל הַמִּקְדָּשׁ לֹא
 20 תָבֵא'. וְרְבִי יוֹחָנָן אָמַר, טִמְא שְׁנִגַּע בְּקוֹדֵשׁ אִינוֹ לֹקְהָ, מְשׁוּם שֶׁהָיָה
 21 – הַפְּסוּק 'בְּכָל קוֹדֵשׁ לֹא תִגַּע', בְּתַרְוּמָה בְּתִיב – נִאמֵר בְּטִמְא שְׁנִגַּע
 22 בְּתַרְוּמָה.
 23 מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: וְכִי לְדַעַת רִישׁ לְקִישׁ, הֵיא קְרָא לְהַכִּי הוּא דְּאֵתָּה
 24 – פְּסוּק זֶה מְדַבֵּר עַל טִמְא שְׁנִגַּע בְּקוֹדֵשׁ, וְהִרִי הֵיא מִיבְעֵי לִיה – פְּסוּק
 25 זֶה נִצְרַךְ לְלַמּוֹד מִמֶּנּוּ אֲזַהֲרָה – אִיסוּר לְאוֹכֵל בְּשֶׁר קוֹדֵשׁ בְּטוֹמְאָת
 26 הַגּוֹף.
 27 וּמְבִיאָה הַגְּמָרָא הֵיכָן אֵמֵר כֵּן רִישׁ לְקִישׁ: דְּאִיתְמַר, אֲזַהֲרָה – אִיסוּר
 28 לְטִמְא שאוּכַל בְּשֶׁר קוֹדֵשׁ, מְנַיֵן – מִזְהִיכֵן הוּא נִלְמַד. רִישׁ לְקִישׁ
 29 אָמַר, אִיסוּר זֶה נִלְמַד מִהַפְּסוּק (ויקרא יב ד) 'בְּכָל קוֹדֵשׁ לֹא תִגַּע', שׁוֹ
 30 אֲזַהֲרָה לְטִמְא הָאוֹכֵל בְּשֶׁר קוֹדֵשׁ. וְרְבִי יוֹחָנָן אָמַר, תְּנִי פְּרֻדְלָא –
 31 כֶּךָ שְׁנָה בְּרַדְלָא (שֶׁם חֲכָם), אֵתְנִיא – אִיסוּר זֶה נִלְמַד בְּגוֹזֵרָה שׁוֹה

אגרות קודש

ב"ה, ט' טבת, תשי"ז
 ברוקלין.
 שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מכ"א כסלו, בו כותב אודות ההוספה בבנין ובדאי הוספה זו תביא גם להוספה בהעניינים שבתוך הבנין, כוונתי להתלמידים הר"מ והר"י הן בכמות והן באיכות. ויה"ר שיהי בהצלחה ובאופן דמוסיף והולך אף ששקעה החמה ונמצאים אנו בגלות מר חשך כפול ומכופל, וכהוראת ימי תנוכה דמוסיף והולך מיום ליום בנר ואור הבא משמן טהור.

בברכה.

ז"ע נתקבל מכתבו מאדר"ח. וקראתי בחתימת המכ" ע"ד החלטתם - שבדאי זהו דעת השנים, שלו ושל זוגי תי' - אשר כשיברכם השי"ת בבן זכר יקרא שמו בישראל יוסף יצחק לאויוש"ט. ויה"ר שבקרוב ממש תמלאנה משאלות לבכם בזה לטובה ויגדלוהו לתחומע"ט להיות חסיד יר"ש ולמדן.